

סוג הבחינה: בגרות לבתי-ספר על-יסודיים

מועד הבחינה: קיץ תשס"ט, 2009

סמל השאלון: 889202

נספחים: דף תשובות לפרק הרביעי

מדעי הבריאות ב'

2 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.

פרק ראשון 35 נקודות

פרק שני 28 נקודות

פרק שלישי 16 נקודות

פרק רביעי 21 נקודות

סה"כ 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר לשימוש: אין.

הוראות למשגיח:

בתום הבחינה יש לוודא שהנבחן הדביק את מדבקת הנבחן שלו במקום המיועד לכך בנספח, והידק את הנספח אל מחברת הבחינה.

בשאלון זה 7 עמודים ועמוד אחד של נספח.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר, אך מכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (35 נקודות)

ענה על חמש מבין השאלות 1-6 (לכל שאלה – 7 נקודות).

שאלה 1

- א. (4 נק') ציין באיזו שכבת עור ממוקמות בלוטות הזיעה, והסבר מהו תפקיד הזיעה.
- ב. (3 נק') על-פי המאמר "נזקי שמש", מאת אביקם הראל, ציין איזה נזק יכול להיגרם לתאי האפידרמיס מחשיפה ממושכת לקרינת השמש, ולאילו מחלה יכול הנזק הזה לגרום.

שאלה 2

- א. (3 נק') אחד התסמינים (הסימפטומים) של סוכרת תפלה (diabetes insipidus) הוא הפרשת כמויות גדולות של שתן. ציין שלושה תסמינים נוספים של סוכרת תפלה.
- ב. (4 נק') מהו צבע השתן במצב של התייבשות מחוסר שתייה? ציין שני הורמונים שהגוף מפריש במצב זה.

שאלה 3

- א. (3 נק') ציין שלושה תסמינים (סימפטומים) של דלקת קרום המוח החיידקית (meningitis) והסבר כיצד אפשר למנוע את המחלה.
- ב. (4 נק') ציין שני נזקים גופניים ושני נזקים נפשיים שיכולים להיגרם בגלל רעש.

שאלה 4

- א. (3 נק') במערכת העיכול מתבצעים פירוק כימי ופירוק מכני של המזון. הסבר מהו פירוק כימי ומהו פירוק מכני.
- ב. (4 נק') ציין שני תסמינים (סימפטומים) למחלת הרפלקס הוושטי (esophagus reflux) ותאר שתי דרכים לטיפול בתסמינים האלה.

שאלה 5

- א. (3 נק') הסבר מה תפקיד הכליה בוויסות לחץ הדם בגוף האדם.
- ב. (4 נק') האם הימצאות חלבון בשתן של אדם (מעל 300 מ"ג) מעידה על פגיעה בכליה שלו? נמק את תשובתך.

שאלה 6

- א. (3 נק') ציין שלושה תסמינים של מחלת האפילפסיה.
- ב. (4 נק') ציין שתי דרכים לאבחון מחלת האפילפסיה ודרך אחת למניעת התקפים של המחלה.

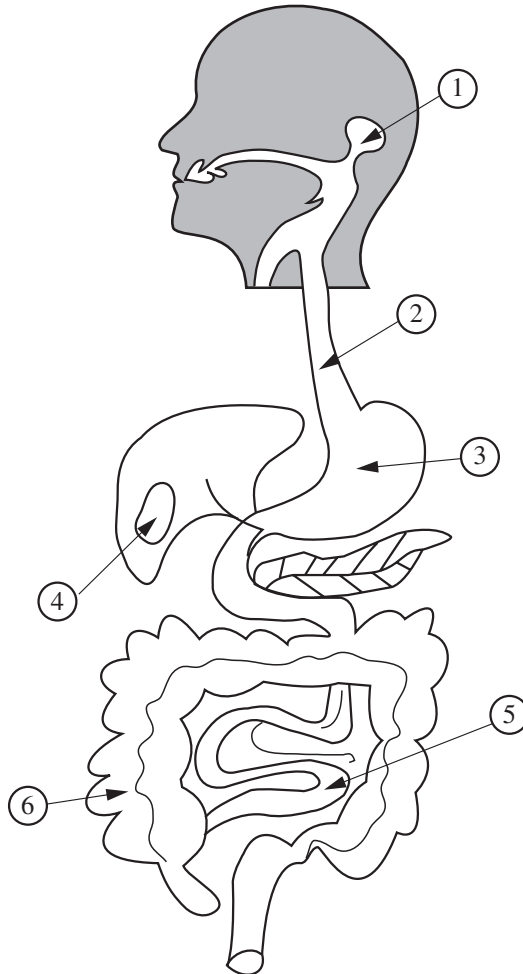
פרק שני (28 נקודות)

ענה על שאלה 7 – שאלת חובה.

שאלה 7

ענה על סעיף א' – סעיף חובה – ועל שלושה מבין הסעיפים ב'–ה' (סך-הכול עליך לענות על ארבעה סעיפים).

16 נק') א. לפניך תרשים של מערכת העיכול. שישה מרכיבים מסומנים בתרשים במספרים ① – ⑥. העתק למחברתך את הטבלה שבעמוד הבא, זהה ארבעה מבין המרכיבים הממוספרים בתרשים, ורשום בטבלה את שם המרכיב בעברית, את שם המרכיב באותיות לועזיות ותפקיד אחד שלו.

מספר המרכיב באיור	שם המרכיב בעברית	שם המרכיב באותיות לועזיות	תפקיד המרכיב

- (4 נק')** ב. הסבר מדוע סיבים תזונתיים עוזרים למנוע עצירות. ציין **שני** יתרונות נוספים של סיבים תזונתיים.
- (4 נק')** ג. על-פי המאמר "השמנה", מאת יוסף מאירוביץ, ציין **שני** הרגלי חיים שיכולים לעזור לטפל בהשמנת יתר.
- (4 נק')** ד. אדם שמערכת העיכול שלו פגועה מקבל מזון בעזרת אינפוזיה. הסבר מדוע האינפוזיה שהוא מקבל מכילה גלוקוז וחומצות אמינו (חומצות אמיניות), ואינה מכילה עמילן וחלבונים.
- (4 נק')** ה. בבדיקת צואה לדם סמוי שנערכה לאדם מבוגר התגלה דם בצואה.
- על איזו מחלה יכול להעיד דם בצואה?
  - ציין איזו בדיקה יש לבצע כדי לקבל אבחנה מדויקת של המחלה.

פרק שלישי (16 נקודות)

ענה על שאלה 8 – שאלת חובה.

שאלה 8

הסבר **ארבעה** מבין המושגים א'-ו' (לכל מושג – 4 נקודות).

- א. פירמידת המזון
- ב. מלנין (melanin)
- ג. ויטמין D (vitamin D)
- ד. ספיגה חוזרת (reabsorption)
- ה. גסטרין (gastrin)
- ו. רוחק ראייה (hyperopia)

פרק רביעי (21 נקודות)

ענה על כל השאלות 9-15 (לכל שאלה – 3 נקודות).

לכל שאלה ארבע תשובות, אך רק אחת מהן נכונה. הקף בעיגול את האות המייצגת את התשובה הנכונה בדף התשובות שבנספח. הדבק את מדבקת הנבחן שלך בנספח, במקום המיועד לכך. בתום הבחינה הדק את הנספח אל מחברת הבחינה שלך.

שאלה 9

מדוע חשוב לאכול ירקות?

- א. כי ירקות מכילים קלוריות ומים.
- ב. כי ירקות מכילים שומנים וחלבונים.
- ג. כי ירקות מכילים ויטמינים ומינרלים.
- ד. כי ירקות מכילים שומנים ומים.

שאלה 10

איזה מן המשפטים האלה נכון?

- א. שכבת האפידרמיס של אדם שמן עבה יותר משכבת האפידרמיס של אדם רזה.
- ב. שכבת האפידרמיס של אדם שמן דקה יותר משכבת האפידרמיס של אדם רזה.
- ג. השכבה התת־עורית (subcutaneous) של אדם שמן עבה יותר מהשכבה התת־עורית של אדם רזה.
- ד. השכבה התת־עורית (subcutaneous) של אדם שמן דקה יותר מהשכבה התת־עורית של אדם רזה.

שאלה 11

מה יכולה לגרום דלקת במעי הדק?

- א. בעיות בפירוק חלבונים
- ב. בעיות בפירוק שומנים
- ג. עצירות
- ד. שלשול

שאלה 12

המטרה של דיאליזה היא לנקות את הדם:

- א. משומנים
- ב. מתאי דם לבנים
- ג. משתָּנָן
- ד. מתאי דם אדומים

שאלה 13

מה יכולה להיות המשמעות של נקודת חן שצורתה השתנתה?

- א. גידול שפיר
- ב. גידול ממאיר
- ג. אלרגיה
- ד. כווייה

שאלה 14

מה תהיה ההשפעה של הקאה ושלשול על כמות השתן ועל ריכוז השתן?

- א. כמות השתן תגדל וריכוזו יקטן
- ב. כמות השתן תגדל וריכוזו יגדל
- ג. כמות השתן תקטן וריכוזו יקטן
- ד. כמות השתן תקטן וריכוזו יגדל

שאלה 15

איזה מן התסמינים האלה מאפיין את מחלת הכרסת (צליאק)?

- א. שלשול עקב אכילת מוצרי חלב
- ב. שלשול עקב אכילת לחם חיטה
- ג. עצירות עקב אכילת בשר
- ד. עצירות עקב אכילת פירות וירקות

בהצלחה!

הדבק את מדבקת הנבחן שלך במקום המיועד לכך.
כשתסיים להשיב על השאלות, הדק את דף התשובות למחברתך.

שאלה 9	א	ב	ג	ד
שאלה 10	א	ב	ג	ד
שאלה 11	א	ב	ג	ד
שאלה 12	א	ב	ג	ד
שאלה 13	א	ב	ג	ד
שאלה 14	א	ב	ג	ד
שאלה 15	א	ב	ג	ד